

**LICEUL TEORETIC
„GABRIEL ȚEPELEA”
BOROD**

**Nr.14
2015**

BRAVISSIMO

Anul 2015 nr.14

**LICEUL TEORETIC
„GABRIEL TEPELEA”
BOROD**

BRAVISSIMO

Coordonatorii revistei

Director,; prof. Mancu - Capriș Aurica

Profesor; Hodorog Nicoleta

Profesor ; Meheș Mirela

Profesor : Suciuc Ioan Nicolae

Profesor: Fanea Mihai

DIRECTOR

MANCI CAPRIȘ AURICA

Învățătoare pensionară Suciuc Florica

Învățătoare pensionară Butiri Valeria

Elevii claselor V-X

**Grafica si Tehnoredactare
Computerizata:**

Profesor Mihai Fanea

Profesor Mirela Meheș

Profesor Nicoleta Hodorog

**„Școala trebuie să te învețe a fi propriul
tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.”**

(Nicolae Iorga)

Din revistă:

SĂ DĂM CUVÂNTUL

Din discursul doamnei directoare

DASCĂLII NOȘTRI

Ioan Crețu

DIN LADA DE ZESTRE

Strângerea de „corinde”

EXPERIENȚE DIDACTICE

Un altfel de Crăciun

PAGINI DE ISTORIE

Inima reginei Maria-Întoarcerea la castelul Peleş

SUPELATIVE GEOGRAFICE

CORECT/GREȘIT

PE ARIPILE CREAȚIEI

CEVA BUNCEVA DULCE

CE CITIM

SANATATEA ÎNAINTE DE TOATE

Igiena dentară

RUBRICA SPORTIVĂ

UN NOU AN ȘCOLAR

Director, prof. Mancu Capriș Aurica

Pășim în acest școlar 2015-2016, pe care ni-l dorim cu toții mai bun, cu multe realizări frumoase, cu credință și speranță într-o lume mai bună. Fiecare an școlar aduce cu sine momente de neuitat. Se spune că anii de școală sunt cei de care ne aducem aminte cu cel mai mare drag peste ani.

Ca la fiecare început de an școlar, oamenii școlii noastre vă întâmpină nu numai cu sălile de curs și manualele pregătite, dar și cu suflete deschise și cu urări de bine, atât pentru elevii și preșcolarii care ne calcă pentru prima dată pragul școlii și grădiniței, dar în aceeași măsură și pentru cei ce revin.

Pentru instituțiile școlare din Borod, anul școlar 2015-2016, debutează cu clădiri bine puse la punct, cu baza materială corespunzătoare cerințelor unui învățământ de calitate. Avem o școală modernă, primitoare, curată, dotată cu ultima tehnologie în domeniul educațional. Toate acestea se datorează implicării autorităților locale și în special domnului primar, Sarca Sorin care a înțeles că atunci când se investește în copii, se investește în viitor.

Dragi copii,

Ne-am dori să considerați școala și grădinița din Borod drept a 2-a voastră casă și ca urmare, să-i respectați pe oamenii ei, fie profesori, fie personal administrativ, s-o îngrijiți și s-o remodelați după imaginația și personalitatea voastră. Ne-am dori ca la finalul școlarizării voastre în această instituție, fiecare dintre voi să puteți pleca înarmați cu un bagaj de cunoștințe bun, cu amintiri frumoase, relații de prietenie pentru o viață, cu repere morale solide pentru viitor. Să aveți convingerea că școala vă pregătește pentru viață, punând în valoare întregul vostru potențial intelectual și afectiv.

Ne-am dori să tratați școala ca pe un drept și nu ca o obligație. Prin urmare, implicați-vă așa cum ați făcut și în anul precedent, în problemele școlii, căutați să fiți utili celor din jur și responsabili în tot ceea ce faceți. Fiți receptivi și deschiși pentru că volumul de cunoștințe, aptitudini, valori și sentimente obținut în perioada școlii îl veți purta cu voi toată viața! Nu uitați că educația autentică se bazează pe toleranță, respect, responsabilitate și bunul simț ca valori fundamentale.

Doar prin educație veți putea fi proprii voștri stăpâni și veți putea face alegerile potrivite pe mai departe în viața personală. Nicolae Iorga spunea: ” Școala este tot ce vezi și tot ce auzi. Ea trebuie să te învețe să fii propriul tău dascăl, cel mai bun și cel mai aspru.” Așadar, parafrazându-l pe marele om de cultură, vă invit, dragi elevi, să aveți încredere că ceea ce veți realiza în această școală, va însemna enorm de mult pentru viitorul vostru, iar aceasta trebuie să vă dea încredere deplină în puterile voastre.

În încheiere, vă urez tuturor un an școlar frumos, cu rezultate cât mai bune de care să ne bucurăm cu toții. Tuturor elevilor le doresc, în noul an, mult succes, sănătate și spor la învățătură. Fie ca acestl an școlar să însemne atât pentru personalul didactic și nedidactic, cât și pentru copii și părinți, bucurii, satisfacții, împliniri, putere de muncă și multă sănătate!

Să ne ajute Dumnezeu!

Dascălii noștri de altădată...

Profesorul, Ioan Crețu, un eminent apostol al școlii

Graiul românesc, mărturia noastră de neam și țară, este zestrea spirituală cu care noi, românii, am deschis ochii spre lumină. Pe lungul său parcurs, limba noastră a devenit treptat tot mai expresivă, mai sonoră, mai subtilă prin șlefuirea migăloasă a marilor săi bijutieri. Iar dacă generații după generații au contopit-o cu gândirea și sufletul lor, e pentru că au avut șansa unor profesori de limba română cu har și chemare, care i-au inițiat pas cu pas în profunzimea acestui tezaur spiritual, inegalabil prin tot ce înseamnă el.

Un astfel de artizan a tot ce implica instruire și educație a fost și profesorul de limba română, Ioan Crețu, fiu al satului Borod, născut la 22 dec. 1911 într-o familie cu trei copii rămași fără mama din frageda pruncie.

A absolvit școala primară cu merite excepționale, motiv pentru care, directorul de atunci al școlii, d-l Grigore Pop, învățător în Borod, preot la parohia ortodoxă din Cornișel, l-a îndemnat pe tatăl său să-l trimită la studii la Liceul Emanuel Gojdu din Oradea, întrucât, pe vremea aceea, studiile liceale se începeau la vârsta de 11 ani, iar clasele de liceu erau opt la număr.

Elevul de atunci, Ioan Crețu din clasa a VI-A, respectiv a X-a de azi, a participat la un concurs de creație literară prezidat de poetul Cincinat Pavelescu și a obținut premiul I cu poezia „Mama” compusă cu o sensibilitate impresionantă, pe măsura trăirilor autorului ei, așa cum reiese din versurile: „...../Sub candela de amintiri / Pe nucet de ideale, /Strânse-n vremi apuse-n cale /Infinitul meu amar / Și-a clădit un mic altar / Un altar ceresc, divin /Din dulci lacrimi și suspin... /”. Impactul sufletesc a fost de o așa manieră, încât, unii elevi din clasele inferioare au reținut versuri din poezia respectivă, reușind să le recite chiar și după mulți ani de la evenimentul respectiv. Printre aceștia s-a numărat și elevul de atunci, Gabriel Țepelea, elev în clasa a II-a al aceluiași liceu.

După absolvirea studiilor liceale și ale celor universitare, tânărul Ioan Crețu, licențiat în litere și teologie, a ajuns profesor și preot în orașul Beiuș, socotit pe bună dreptate o importantă citadelă culturală românească, pepiniera multor elite din acest teritoriu ardelenesc. Acolo a fost numit profesor de limba română la Școala Normală de Fete (educatoare și învățătoare). A profesat și ca preot la parohia greco-catolică din Pocola, sat învecinat Beiușului, unde prin contribuția financiară personală a realizat iconostasul bisericii distrus de bombele războiului.

Evenimentele politice ale anului 1948 au tulburat destinele multor intelectuali de pe meleagurile noastre. În acea situație de grave opresiuni, incertitudini și derute, lucrul cel mai înțelept a fost să părăsească Beiușul. Avea doar 37 de ani când a fost forțat de împrejurări să renunțe la condițiile citadine și la anturajul distins în care lucra. A hotărât să se stabilească tot într-un loc drag, în satul său natal. În consecință, și-a regândit destinul propunându-și două obiective de căpătâi pe care le-a și finalizat exemplar: să lumineze mintea consătenilor săi, a copiilor acestora și să sprijine bătrânețea tatălui său.

Ca profesor de limba română la Școala Elementară care în urma reformei învățământului din 1948 a luat ființă în acel an și în Borod, ca și încă în 11 localități din județ, domnul profesor a fost unul dintre principalii piloni ai prestigiului acestei școli unde, pentru prima dată, la clasele V-VII predarea era făcută de profesori.

S-a numărat de asemenea și printre corifeii spiritualității din partea estică a județului, respectiv de la Oradea încoace. A trăit alături de colegii și consătenii săi cu demnitate, întruchipând însușiri datorită cărora a fost socotit pe drept cuvânt „etalonul măsurii, al înțelepciunii și al decenței”.

La temelia instituției școlare pe care a servit-o până la pensionare cu abnegație apreciată în permanență la superlativ, a pus competență, prestanță și dăruire. Cu alte cuvinte, și-a contopit numele, profesia și viața cu această școală.

Nu a fost numai apostolul catedrei de limba română în Borod, ci într-o interdependență cu aceasta, a fost și un bibliotecar școlar inegalabil prin tot ce a făcut și la acest capitol, fără să fi fost remunerat, reușind să dezvolte la majoritatea elevilor pasiunea pentru taina cărților, pentru lectură. A fost și poet și epigramist remarcabil, un redevabil conducător de cerc pedagogic zonal, un examinator competent la examenele de admitere la liceele din Vadu-Crișului și Aleșd. În fiecare postură în care s-a aflat și-a îmbinat profesia și atitudinea față de semenii cu aura adevăratelor virtuți morale și civice.

Cu aceste nestemate, polarizate în făptura-i zveltă și blajină, își purta pașii domol pe lungul drum dintre casă și școală, salutând cu respect și eleganță, întocmai ca un lord, motiv pentru care l-am asemuit cu turla bisericii care „...sta de veghe peste sat/ în albastrul de pe dealuri” descrisă de domnia sa în poezia „Turla cea din sat”. Poezia a fost publicată în 1942 în volumul „Poezii”, care înmănușează creații lirice izvorâte din amărăciunea nedreptei ciuntiri a țării prin Diktatul de la Viena, despărțind frați de-un neam, copii de părinți, așa cum i s-a întâmplat și domniei sale și altor tineri din Borod aflați la studii în Beiuș, la Liceul Samuil Vulcan (de băieți) și la cele două licee de fete.

Tinzând mereu spre perfecțiune, spre un orizont informațional cât mai vast, a urmat la fără frecvență și Facultatea de Matematică și Fizică de la Universitatea din Cluj-Napoca, obținând ca atare și o a treia licență.

Printre multiplele și valoroasele sale preocupări s-a hotărât să alcătuiască o documentată monografie a satului, cercetând arhive vechi, stând de vorbă cu cei mai vârstnici oameni din comuna și corelând toate acestea cu cele câteva urme rămase pe teritoriul localității din vremuri apuse. Perioodic împărtășea rezultatele cercetării sale sătenilor cu care se întâlnea în serile de iarnă la căminul cultural, toate fiind informații inedite despre evoluția în timp și atestarea documentară a satului Borod.

Nu a reușit să finalizeze monografia din cauza unei boli care l-a silit să se pensioneze anticipat, la vârsta de 59 de ani boala care i-a grăbit sfârșitul, trecând în lumea eternității la data de 16 noiembrie 1979 la Tg. Mureș. Dar înainte de a-și găsi liniștea veșnică în cimitirul de pe colina învecinată grădinii sale, a vrut să se asigure că însemnările monografice la care a lucrat ani la rând cu pasiune, nu vor rămâne uitate undeva sub colbul vremii.

De aceea le-a încredințat spre completare și definitivare semnatarei acestor rânduri atât în calitate de nepoată, cât și colegă de breaslă la acea dată, preocupată și ea de istoria satului natal. Lucrarea a fost publicată abia în 2011, împlinindu-i astfel dorința celui care a reușit să o înnoobileze și pe ea cu frumusețea limbii noastre, încă de pe vremea când i-a fost mentor.

Profesorul Ioan Crețu, un model desăvârșit al omului de la catedră, un interlocutor nu numai cult și subtil, ci foarte stimat și căutat, a fost și un familist ideal, un filantrop pentru cei aflați la nevoie, a iubit adevărul, a iubit oamenii din mijlocul cărora s-a ridicat, s-a desăvârșit și între care s-a întors pentru totdeauna. A fost fidel crezului său, și-a onorat cuvântul dat și și-a cultivat în Edenul sufletului florile onestității, ale armoniei, condus în permanență de un dezinteresat și incomensurabil altruism.

Toate virtuțile morale și competențele didactice ale profesorului Ioan Crețu, și-au pus indubitabil sigiliul calității pe prestigiul școlii din Borod, socotită una dintre cele mai bune instituții de învățământ rural, deopotrivă prin rezultatele școlare ale elevilor cât și prin profesionalismul colectivului de mentori dăruți plenar misiunii de emancipare a viitorimii borodane.

Zalău, 9 noiembrie 2015

Valeria Butiri,

învățătoare pensionară

STRANGERA DE "CORINDE"

STRÂNGEREA
DE „CORINDE”

Obiceiurile sunt acte culturale complexe care marchează evenimente deosebite din viața oamenilor. Ele păstrează cel mai bine viața folclorică tradițională.

„Strânjere dă corindi” era unul din cele mai îndrăgite obiceiuri ale sărbătorilor de iarnă și era strâns legat de sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus.

A „mere a corinda” înseamnă a merge din casă în casă cu corinda. Acest obicei este colectiv și presupune o bună cunoaștere de către fiecare „corindător” a „corindilor”. De aceea este necesar să se facă anume repetiții adică „strânjeri dă corindi”.

Corindătorii se adunau după „Moș Miculaș” la o casă mai mare din sat, după ce, în prealabil o „alcăzeau” de la gazdă, târguindu-se să-i dea acesteia o anumită cantitate de vin și petrolul care se consuma la lămpile care ardeau atât la „strânjerea de corinde” cât și la Crăciun, Anul Nou, la „vârjel” și la Bobotează, când aici, în această locație era „danț” gratuit unde veneau familiile care lăsa sau „corindătorii” în casă și le dădeau bani pentru a plăti „hediedușii” care „zăceau”, adică un „hedieduș”, un contralău (acesta avea un instrument mai mic decât contrabasul, numit „bandă” sau „burgău”) și un dobaș, care impunea și menținea ritmul „danțului”. Ei „zăceau” o suită de melodii după care partici-

panții jucau „șiru”, luncanu’ și mânântălu’, după care urma o pauză și din nou era reluat același calup de danțuri până dimineața.

La un moment dat, șeful corindătorilor oprea hediedușii și chema corindătorii să repete corindili care vor fi corindate pe la case în „jinătoarea” de Crăciun. Aceștia corindau „O, ce veste minunată, Nașterea, Dulaș mare, corinda fetii, corinda ce mare si încheiau cu Mulți ani. Unele din corinde se colindau pe grupe de câte doi, trei, după împrejurări. Ceilalți oameni și, mai ales copiii, se adunau roată, în jurul corindătorilor dându-le unele indicații, îndeosebi cei mai bătrâni care știau bine corindili, majoritatea corindând și ei. După ce terminau de repetat corindili începea „jocul pruncilor” când jucau numai perechile de copii, care până acum încercau să-i imite pe adulți pe marginea jocului, apoi aceștia plecau acasă, adulții rămânând să joace până aproape dimineața, când mergeau acasă că trebuia să dea de mâncare la „iosaguri”. Acest obicei se repeta până la Crăciun, în fiecare duminică.

Gazdele dă corinde, adică doi, trei adulți care organizau corindili se ocupau de măturatul casei și de lavițele care erau puse pe margini pentru cei mai bătrâni care nu puteau să joace tot timpul și să aibă unde să se odihnească. Rezolvau această problemă apelând la nevestele sau fetele lor sau plăteau femeie

care să facă acest lucru.

Tot gazdele de corindi alcăzeau vin „du pă d’in jos” (din zonele viticole ale Diosigului) să aibă pentru serile de Crăciun când erau „corindili” adică trei seri de danț și voie bună când celor care dădeau bani mai mulți la corindători primeau vin cald cu piper și scortişoară gratuit, iar cei care erau mai zgârçiți trebuia să și-l cumpere.

Toate cheltuielile erau decontate din banii care se adunau în „jinătoarea” de Crăciun când mergeau „a corinda” prin sat, inclusiv plata hediedușilor. Se mai întâmpla câteodată să nu fie primiți decât în puține case, asta datorită faptului că gazdele de corinde nu erau agreate de unii săteni, sau nu le plăceau hediedușii, situație în care nu se adunau suficienți bani pentru a acoperi cheltuielile. Dacă gazdele erau fudule puneau bani din buzunar, dacă nu, luau vin mai puțin, sau renuntau la câte o seara de danț, fie la Anul Nou, fie la Bobotează.

Așa erau petrecute duminicile Postului Crăciunului, o găselniță pentru a nu renunța la joc chiar dacă era post. Era un admirabil mod de comunicare, de socializare între membrii comunității satului, un mod de a transmite din generație în generație a acestor obiceiuri care se mai practica, din păcate, din ce în ce mai rar.

Sărbătorile de iarnă aveau un farmec deosebit, te fascinau prin mesajul lor atât religios cât și social, ele rămânând cele mai îndrăgite sărbători.

Informator: Hodorog

Nicoleta

EXPERIENȚE DIDACTICE

UN ALTFEL DE CRĂCIUN

profesor, Meheș Mirela

“Există două modalități de a împrăști lumina: să fii lumânarea sau oglinda care o reflectă.”

Edith Wharton

Crăciunul. O pogorâre a Celui de Sus. O ascensiune a celor de jos porniți pe urmele magilor de la Răsărit. Această lucrare divină, prin care Dumnezeu își revarsă asupra oamenilor incomensurabila sa bunătate, oferă tuturor ocazia de a experimenta lăuntric o stare de grație în care fiorul sacralului te umple, te curăță și te înalță. Dragostea lui Dumnezeu asupra oamenilor se manifestă în acest proces cosmic al întrupării, al coborârii Sale în manifestare așa cum afirma și sfântul Atanasie din Alexandria : **“Dumnezeu s-a făcut om pentru ca omul să devină Dumnezeu”**.

Noi, creștinii, ar trebui să încercăm de fiecare dată, la fiecare Crăciun, să găsim Steaua pruncului Iisus, să ne încărcăm din lumina ei ca mai apoi să dăruim din lumina noastră celor care se află în întunericul suferinței pentru că **„a fi fericit înseamnă a-l face fericit pe celălalt”** (Arsenie Boca).

Realitatea din jurul nostru ne oferă destule ocazii de a ne demonstra nouă înșine că întruparea Logosului nu a fost degeaba, că putem deveni co-părtași ai acestui miracol măcar pentru câteva ore, clipe, aducând lumina sfântă în inima celor care stau în suferință așteptând mângâiere. Este cunoscut faptul că, în 1914, în timpul Primului Război Mondial, forța acestei sărbători a putut stăvili luptele aprige din tranșee. Astăzi, puterea acestei sărbători poate depăși cu ușurință barierele ridicate între oameni. Aceștia se pot redescoperi, se pot recrea ca ființe umane, purtătoare a esenței divine, capabile de trece peste diferențele de cultură, de limbă, de educație, de statut social și de tot ceea ce-i face pe oameni să se plaseze pe *fronturi* adverse.

Aceste raționamente au constituit pentru noi baza unor activități care s-au vrut a fi, în același timp, pastrătoare ale tradiției creștine locale, dar și un prilej de a implica tinerii noștri în activități de voluntariat. Fără a beneficia de susținerea și îndrumarea unor O.N.G-uri, fără mediatizarea suprarrealistă de care se însoțesc astfel de activități, fără a scrie proiecte elaborate, elevii școlii noastre

au demarat o acțiune de voluntariat prin care au încercat să aducă un strop de bucurie în sufletele unor semeni cam de aceeași vârstă cu ei dar mai puțin norocoși. Este vorba despre copiii de la Centru de Recuperare și Reabilitare pentru Persoane cu Handicap din comuna vecină.

Astfel că, într-o dimineață cu zăpadă așa cum îi stă bine oricărui Crăciun, fiorul sacralului a pătruns în inima tuturor și cu mic cu mare tot personalul școlii, de la director la personalul auxiliar, de la copii la șoferul microbuzului școlar transformat în Moș Crăciun, am pus dulciurile aduse de noi și elevii noștri în pachete.

Mărturisesc că acel moment a fost prima confirmare din acea zi că trăiam un miracol, că în sfârșit Crăciunul poate însemna și altceva decât un alt prilej de îmbuibare, de dezmăț culinar, de brazier după noile tendințe și nopți petrecute în aburii bahici ai cluburilor. Cornul abundenței se revărsase asupra noastră încât orice urmă de scepticism dispăruse după un sfert de oră de la deschiderea școlii. Aveam mai mult decât ne-am imaginat că vom reuși să strângem. Cu puterea lor de convingere copiii au reușit să antreneze părinții, cunoștințele și întreaga comunitate. Școala se animase de o exuberantă efervescență.

Tot pentru copiii de la Centrul Bratca am pregătit un grup de colindători și un Viflaim, care este unul dintre cele mai spectaculoase obiceiuri de Crăciun de la noi.

Acest act artistic de teatru popular implică 9 tineri organizați după cum urmează: 3 magi, Irod, 2 ciobani, un preot, un soldat și un înger. Introdus în secolul al XVII-lea, acest obicei oferă un adevărat spectacol organizat în fața întregii colectivități și e structurat pe mai multe scene: scena căutării pruncului Iisus, discuția acestora cu Irod, întâlnirea ciobanilor, vestirea nașterii lui Hristos. Pentru aproximativ 20 de minute spectatorii se transpun în timpul biblic, participând afectiv la frământările magilor, simțind furia aprigă a crudului Irod, zâmbind la naivitatea ciobanilor și apariția preotului care se constituie într-un personaj controversat datorită faptului că acesta este un personaj mascat, în care elementele creștine interferează cu reminiscențe ale unei culturi precreștine. Rolul lui este de a confirma proorocia referitoare la nașterea unui viitor împărat al lumii, dar și de a antrena dansul din finalul spectacolului pe care acesta îl susține alături de cei doi ciobani. Magii poartă o bisericuță miniatURALĂ făcută din lemn în care stă aprinsă o lumină.

Această bisericuță simbolizează orașul Bethlehem iar lumina dinăuntru ei îl reprezintă pe pruncul Iisus care prin nașterea sa a *luminat* întreaga creație devenind Lumina lumii.

Spectacolul este organizat în trei scene delimitate de tot atâtea colinzi. Dacă primele două sunt colinzi cu conținut religios, cea din urmă intitulată **Iată, iată** combină într-un mod original și elementele creștine cu cele care constituie sfera de preocupare zilnică a unor oameni simpli, adică aceea de a-și asigura traiul zilnic, de a-și asigura bunăstarea:

“Iată, iată!”

Într-o poiată,
În poiata Iudeii,
Frumos cântau îngerii.
Îngerii frumos cântau
Și pe Domnul lăudau.
Că gazda colac ne-a da,
Gazda colac ne-a da zece.
Făr-o-n cărnaț nu ne-om duce.
Cărnațu cât târnațu,
Coldobățu cât dă gros
L-om trage pă gât în jos,
L-om trage pă gât în jos.
Și-o tilincă dă pălincă,
N-a zăce gazda nimică,
Noi om be cu cine-om vre
Tăt cu gazda-lătore.
Bagă mâna până-n cot
Și mai scoate câte-un zlot.
Batăr a fi și dă sută,
Noi om primi și cam ruptă.
Ne-om trudi și om lipi
Și de ea ne-om hăznăli.
La nașterea lui Hristos
Să ne fie de folos.”

Colinda este însoțită de dansul ciobanilor și al preotului care se rotesc în jurul ciomagelor împodobite cu zurgălăi. Din când în când, la schimbarea direcției de rotire, cei trei se împing cu umărul unul în celălalt astfel încât să se dezechilibreze și să caute sprijin în rândul spectatorilor. Cele vizate sunt fetele care, cu acest prilej, reușesc să identifice în rândul feciorilor din sat potențialii pretendenți. Cei doi ciobani sunt surprinși într-un moment conflictual generator al unui umor savuros de tip popular așa cum reiese din dialogurile următoare:

Cioban I:

Bună sara lui Ajun!
Ba-i mai bun-a lui Crăciun,
Că-i cu miei și cu porci,
Și cu scroafa după ei.
Că fusă-i asară-ntr-o casă,
Văzui un purcel fript pă masă,
Toți mânară, toți băură
Numa mie nu-mi dădură.
Numa bota dă la uș:
Ieși afară măi culduș!

Intră-n casă, frate Coridoane!

Cio-

ban II:

Bună sara lui Crăciun!

Cioban I:

Sănătos câine bătrân!

Dar tu ce faci pă la aste curți domnești, că tare bine te hăznălești?

Cio-

ban II:

Am venit la gazda jupâneasă
Să-mi dea un ac,
Să-mi cos un cernovac de 99 de ani.
Prin poduri aruncat,
Dă către cloște spurcat,
Dă către soare,
Cu răsuflătoare.
Dă către lună,
Cu gaură bună.
Dă către stele,
Cu mii și mii dă găurele.
Cât-îi Țara Românească si cea Ungurească,
Nu s-o găsât alt drac să mi-l cârpească.
Dar și cine s-a găsi,
Bună plată și-a primi.
No, traista me bate douăsprezece ceasuri.
Vine vremea să mă culc.(ciobanul adoarme)

Cioban I:

O bată-l nătăria Domnului !

C-o murit.

Cu morții s-o pomenit.

Amu să-l măsurăm:

E mai lung ca lat,
E mai lat ca lung.
Pă ușă nu l-om putea scoate.
Pă oblac nici așa.
Să spargem acoperișul la casă,
Om face prea mare pagubă la gazda jupâneasă.

Dar tăt l-om trage pă fumăgar,
Ca p-un pui de măgar.
Dar tăt l-om trage pă horn în sus,
Ca p-un pui dă urs.

Cioban II:

Ba taci nu-ți umble gura
Ca ciocu pupezei vara prin iarbă!
Că minten îți dau o palmă.
Îți dau una peste urechi
Dă zbori în oala cu curechi!
Îți dau una peste măsele
De zbori între stele!
No, amu dacă m-ai sculat din somn,
Dă-mi bani dă sopon!

Că m-am umplut dă păduchi din tine.

Cioban I:

Ba io din tine!

Cioban II:

Ba tu din mine!

Cioban I:

Ba io din tine!

Cioban II:

Ba taci că io-s Petru cel mai mic,

Cel mai voinic

Care-n traistă n-am nimic.

Care poartă cărțile

În toate părțile,

Scrisorile

În toate puturile.

Fusă-i asară-n sat,

Venii acasă beat.

Muierea mi-o spărsăi,

Cuptorul mi-l bătui.

Că io-s cel mai mic,

Cel mai voinic

Care-n traistă n-am nimic.

Decât o buciucă de vin

Cu ortacii mei să-nchin.

Menit să aducă vestea cea bună a nașterii, dar și să creeze buna dispoziție în rândul audienței, Vi-flaimul se impune în fața altor obiceiuri de acest gen prin desfășurarea de forțe, dinamismul replicilor, recuzită dar și interpretare.

Cu acest spectacol ne-am prezentat și în fața noilor noștri prieteni de la centru. Uimirea de pe chipurile lor și bucuria pe care și-o manifestau neîn-grădit ne-au copleșit. Aflaseră că vor avea musafiri și s-au pregătit cum au putut ei mai bine. În rotunda de la intrare împodobiseră un brad, iar colectivul de îngrijitori îi organizase pe câțiva într-un mic grup artistic. Pentru că erau emotionați peste măsură și acest lucru le producea unora dintre ei o stare de surescitare, am limitat spectacolul programat inițial la câteva colinzi și apoi Vi-flaimul.

În timpul spectacolului am urmărit fețele transfigurate ale copiilor. Erau atât de absorbiți de spectacolul ce se desfășura sub ochii lor, încât întindeau mâinile să atingă magii, îngerul sau ciobanii. Totul a culminat cu venirea lui Moș Crăciun. Era prima dată când acesta se arătase în toată splendoarea la acest centru. Flancat de îngrijitori, Moșul a reușit cu greu să facă față asaltului de copii. Operațiunea de distribuire a cadourilor a durat mai puțin decât ne-am fi închipuit. Copii le-au primit, s-au bucurat de ele, însă foarte repede atenția lor a fost redirecționată asupra noastră și a copiilor care ne însoțeau.

Am înțeles, atunci, că ceea ce le lipsea cel mai mult acestor copii nu era neapărat bucuria efemeră a unei punți cu dulciuri, ci comunicarea, afecțiunea și apropierea altor oameni în preajma cărora să simtă și ei că sunt ascultați, că sunt importanți și tratați ca ființe umane. Era greu să faci față tumultului creat. Toți voiau să vorbească, să se prezinte, să spună cine sunt ei și ce le place să facă. Apoi se interesau despre identitatea noastră, insistând să ne întrebe dacă vom mai veni și încercând să smulgă, parcă, o promisiune cât de mică.

Sunt de nedescris sentimentele pe care le-am trăit la plecare: un amalgam contrastant de ușurare și vină, de satisfacție că am putut să aducem măcar pentru puțin timp din bucuria acestei sărbători și celor care nu o cunosc, dar și de tristețe că nu am putut permanentiza această stare. Ne-am întors în liniște, tăcuți, fiecare dintre noi rememorând secvențe ale acelei zile. Am înțeles din această experiență mai mult decât ne-ar fi oferit câteva tomuri de citate morale și ne-am propus să facem din această experiență un preambul al următoarelor proiecte pe care ni le vom propune.

Nu putem uita că nașterea minunată a pruncului Iisus ne-a oferit această ocazie de a ne face pentru ceilalți oglindă a Luminii, a creat contextul de a deveni parte a acestui miracol repetitiv și unic în același timp, oferindu-ne șansa de a primi și dăru.

Bibliografie:

www.citateortodoxe.ro

folclor popular local

profesor, Meheș Mirela

PAGINI DE ISTORIE

PAGINI DE ISTORIE

Regina Maria Alexandra Victoria s-a născut în data de 29 octombrie 1875, la Eastwell Park, în Marea Britanie. Este fiica principelui Alfred al Marii Britanii, principe de Saxa-Coburg-Ghota și duce de Edinburgh și a ducesei Maria Alexandrovna a Rusiei, nepoată a Reginei Victoria a Marii Britanii. A devenit principesă, iar mai apoi s-a logodit la vârsta de 16 ani cu principele Ferdinand de Hohenzollern, moștenitor al tronului României, s-au căsătorit în data de 29 decembrie 1892. A devenit regină în 1914, odată cu moartea regelui Carol I și cu întronizarea lui Ferdinand ca rege al României. Încoronarea oficială a avut loc la Alba-Iulia în 15 octombrie 1922.

Regina Maria a fost numită în popor „Regina – soldat” sau „Mama răniților” grație implicării ei în timpul primului război balcanic, când a izbucnit o epidemie de holeră în tabăra românească, cât și în Primul Război Mondial când a fost alături de soldații răniți pe front sau de bolnavii de tifos.

A fost activă în politică, începând cu intrarea României în Primul Război Mondial de partea Antantei. Cea mai însemnată vizită în străinătate pe lângă multe altele a fost cea de la Conferința de Pace de la Paris când după retragerea delegației noastre, le-a reamintit aliaților occidentali de sacrificiile armatei române în Primul Război Mondial.

Devenită parte a României Mari, în data de 1 decembrie 1918 în urma Marii Uniri, Transilvania a fost o țintă de vizitare pentru regele Ferdinand și regina Maria, aceștia oprindu-se la: Brașov, Făgăraș, Sibiu, Brad, Blaj, Alba-Iulia, Țebea, Cluj, Bistrița, Careii Mari, Baia Mare și Oradea.

La 1 decembrie 1920 primește în dar Castelul Bran, în urma unei hotărâri unanime a consiliului orașenesc, condus de Karl Schenel. Descrisă în documentar ca „o mare regină, care ... răspândește binecuvântări pretutindeni unde pășește”. Regina l-a refăcut, amenajat, lăsându-l ulte-

rior moștenire fiicei sale, principesa Ileana.

La insistențele pictorului – Alexandru Satmari – în 1924, regina descoperă o localitate la malul Mării Negre, numită Balcic. Un an mai târziu încep lucrările pentru construcția domeniului de la Balcic, care a fost reședința preferată a reginei. La cererea ei a fost construit un parc impresionant, transformat apoi în grădină botanică datorită colecției impresionante de cactuși și trandafiri. Lângă palatul de la Balcic a fost ridicată o capelă micuță, în întregime din piatră de către meșterul zidar – Gaetan Deniz – la insistențele Reginei Maria pentru momentele de rugăciune. În 1930 a fost pictată de către pictorii: Anastade Demian și Tache Papatriadadil. S-a atașat atât de tare de această locație încât cu mult timp înainte de a fi gata, regina și-a mărturisit dorința ca inima ei să fie adusă în această capelă.

În iunie 1933, regina Maria își scria testamentul cerând ca după moartea ei inima sa-i fie depusă în capela de la malul mării, iar corpul să-i fie înmormântat în necropola regală de la Mănăstirea Curtea de Argeș: „Am redeșteptat la o viață nouă micul castel părăsit de la Bran, dar Tenha-Juva (Balcicul) a fost locul cel înfăptuit, acolo mi-a fost dat să fac din vis adevăr, și fiindcă aceasta a însemnat pentru mine mai mult decât aș putea tălmăci vreodată, am cerut fiului meu Regele Carol II ca inima mea să fie adusă și așezată la Stella Maris, biserica ce am clădit-o la marginea mării. Cu trupul voi odihni la Curtea de Argeș lângă iubitul meu soț Regele Ferdinand, dar doresc ca inima mea să fie așezată sub lespezile bisericii ce am clădit-o. În decursul unei lungi vieți atâția au venit la inima mea încât moartă chiar, aș dori să mai poată veni la ea dealungul potecii cu crini ce mi-a fost mândria și bucuria. Vreau să odihnesc acolo în mijlocul frumuseților făurite de mine, în mijlocul florilor ce le-am sădit. Și cum acolo se găsește inima mea eu nu vreau să fie un loc de jale ci dimpotrivă de pace și de farmec cum a fost când eram în viață.”

Suferindă încă din 1937, regina a plecat la 17 februarie 1938 în Italia, la Merano. În decursul aceluiași an se mută la sanatoriul dr. Lahmann din Wisesser, lângă Dresda. Deși medicii nu i-au dat acordul pentru reîntoarcerea în țară, ea a luat hotărârea irevocabilă a revenirii, astfel ca la 27 iunie aceasta revine în țară pentru a-și găsi odihna de veci. A murit în ziua de 18 iulie 1938, în Castelul Pelișor.

În zilele ce au urmat dorințele reginei au fost îndeplinite de către fiul său – regele Carol al II-lea – și nepotul acesteia – regele Mihai -, astfel ca inima a fost depusă în capela Stella Maris de la Balcic într-o casetă de argint, în forma ortogonală, iar aceasta a fost introdusă într-o casetă de bijuterii de argint aurit, gravată și ornamentată cu pietre prețioase, primită

INIMA REGINEI MARIA - INTOARGEREA LA CASTELUL PELEȘ

cadou de nuntă în 1893 ; iar trupul i-a fost înhumat în biserica episcopală de la Curtea de Argeș , alături de cel al soțului său, regele Ferdinand.

După dictatul de la Viena și pierderea teritoriilor sud-dunărene de către România în 1940 caseta cu inima reginei Maria a fost luată de la Balcic , fiind așezată într-o criptă special amenajată în stânca muntelui Măgura Branului , într-un sarcofag de marmură.

În 1968 , regimul comunist a mutat caseta într-un seif al Muzeului Bran , pentru ca în martie 1971 să fie depusă în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României, unde a fost depusă până în data de 3 noiembrie 2015 când a avut loc ceremonialul militar a „Întoarcerii Ini-

mii Reginei”. Tot acest ceremonial a început în fața Muzeului Național de Istorie, apoi mașina de escortă în care se afla caseta cu inima reginei Maria , acoperită cu steagurile României și Marii Britanii s-a îndreptat spre Palatul Regal , fiind escortată pe tot parcursul drumului de soldați ai Regimentului de Gardă „Mihai Viteazu” și de jandarmi călare. De la Palatul Regal escorta a plecat spre Sinaia , la Castelul Pelișor. Aici a avut loc ceremonia în prezența familiei, a reprezentanților Guvernului, Bisericii și Armatei.

După 44 de ani , timp în care s-a aflat în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României , în 2015 la inițiativa regelui Mihai, Casei Regale și Ministerului Culturii au hotărât de comun acord ca locul inimii reginei Maria să fie Salonul de Aur din Castelul Pelișor, locul în care a încetat să bată la 18 iulie 1938. Totodată la 23 septembrie 2015 , Guvernul României a stabilit printr-o hotă-

râre potrivit căreia caseta de argint în care se afla inima reginei Maria va face parte din colecția publică a Muzeului Național „ Peleș”.

Rus Giulia ,clasa a IX-a

SUPERLATIVE GEOGRAFICE

Vârful Everest

sau Chomolungma reprezintă altitudinea maximă de pe Pământ, având 8848m. Este situat în Asia,

în Munții Himalaya, la granița dintre Nepal și China. Vârful se numește Everest în onoarea guvernatorului general al Indiei, Sir George Everest (1790 – 1866) fost militar și geodez britanic. Denumirea de Chomolungma înseamnă “ Zeița – mamă a Pământului”.

Primii oameni care au escaladat Everestul, au fost neozeelandezul Edmund Hillary și șerpășul nepalez Norche Tensing în 29 martie 1953. Junko Tabei a fost prima femeie din lume care a urcat Everestul în 16 mai 1975.

Podișul Tibet este cel mai înalt podiș, cu o altitudine medie de 4785m. Este situat în partea central-sudică a Asiei, fiind inclus Chinei din 1965.

Foto 2 Podișul Tibet

Sahara este cel mai întins deșert al Terrei (8800000 kmp). Sahara ocupă 1/3 din suprafața Africii și se întinde pe teritoriul a 10 țări : Egipt, Tunisia, Algeria, Libia, Maroc, Niger, Mauritania, Mali, Ciad și Sudan. Este deșertul cu cele mai multe dune de nisip,

unele ajungând și la 500m înălțime. În fiecare an Sahara își mărește suprafața cu circa 5 – 10 km.

Foto 3 Deșertul Sahara

Prof. geografie

Lucica Mocan

ISTORIE - GEOGRAFIE

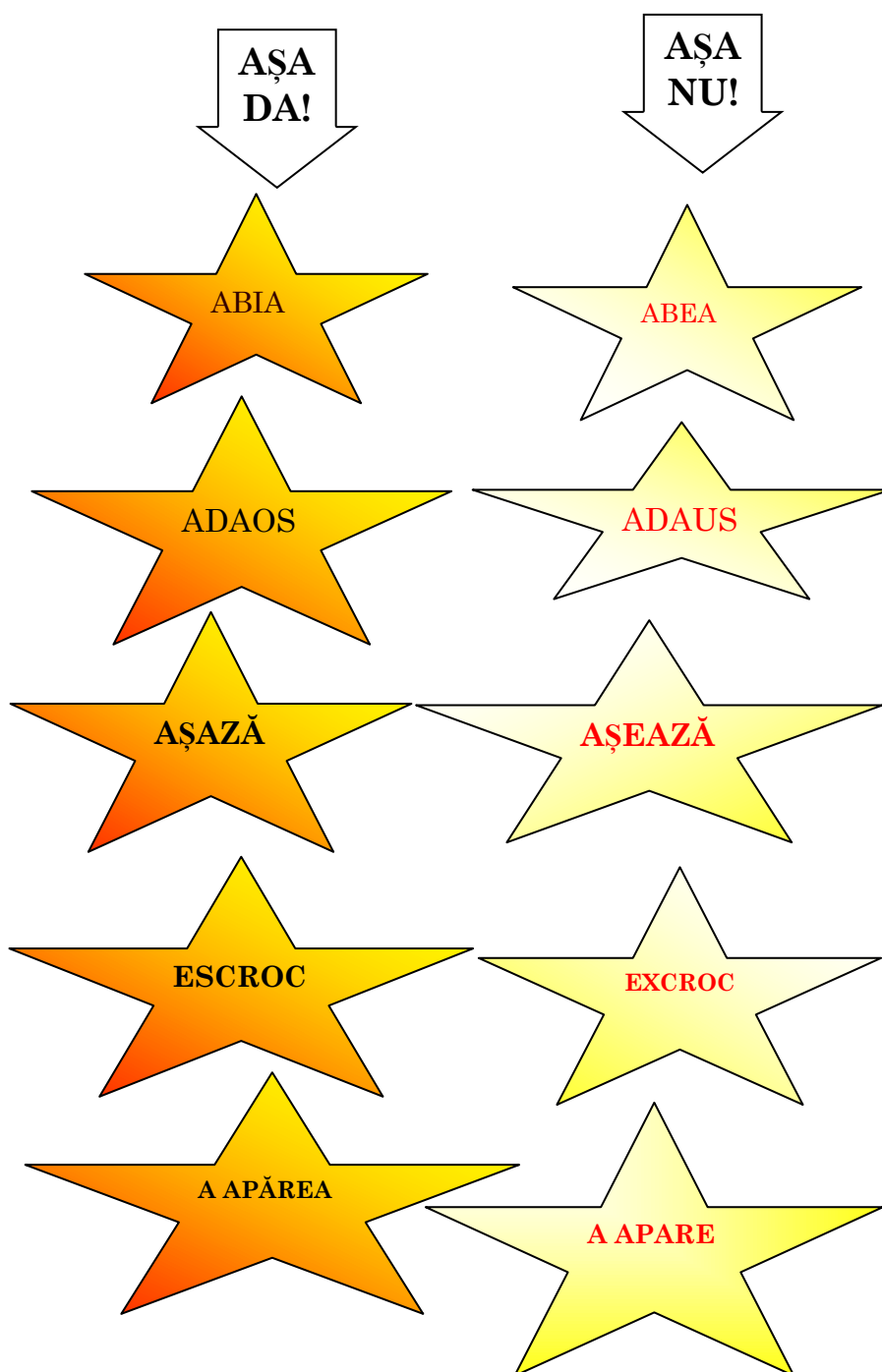
Foto 1 Vârful Everest

CORECT/GREȘIT

Dragi elevi,

Această rubrică a revistei s-a născut din necesitatea unei intervenții rapide și eficiente asupra modului în care scriem și asupra felului în care ne exprimăm. Nu putem neglija legile după care funcționează limba română și nu avem voie să ne „maltratăm” limba maternă. De aceea, în fiecare număr al revistei, vom trata în cadrul rubricii CORECT/GREȘIT greșelile frecvente pe care le-am identificat cu ocazia verificării temelor de casă, a lucrărilor scrise, dar și în timpul orelor sau în conversațiile pe care le-am avut cu voi în afara orelor de curs. Să pornim în aventura cunoașterii!

Învăț să faci deosebirea!
odată(cândva)/o dată(Am spus o dată ,nu de zece ori.) oarecum/oare cum(Oare cum o să rezolv?) numai(doar)/nu mai(Nu mai poate vorbi.)
niciodată(în nici o clipă)/nici o dată(Nu a spus nici odată ,nici de două ori.)
nicicând(niciodată)/nici când(Nici cînd dormi,nici cînd ești treaz nu ești cuminte.)

ZIUA IERNII

(Arsenie Diana ,VII B)

Ninge ,ninge
Simt zăpada cum m-atinge
A venit iarna cea albă,
Fulgi argintii cad pe stradă.

Brazii mari, înzăpeziți,
Parcă sunt împodobiiți
Iar pădurea de pe deal
S-a înfășurat în voal.

Pârâiașul susură
Lin curgând sub gheața groasă
Copiii se bucură
C-a venit iarna geroasă.

Zarvă mare se aude
Săniile zboară lin
Seara peste sat coboară
Și colindătorii vin.

Pe cărarea troienită
Moș Crăciun iar a venit
El vrea daruri ca să lase
Sub bradul împodobit.

Vine iarna

Pantiș George ,VII B

Vine iarna și Crăciunul
Peste tot e doar zăpadă,
Și copiii toți ca unul
Chiuie pe drum, pe stradă.

Prin înaltele troieni,
Toți se joacă bucuroși.
Năvălesc pe toată strada
Dând cu bulgări moi, pufoși.

Este ziua așteptată
De copiii-ascultători,
Care se duc la culcare
Cu gândul de sărbătoare

MOȘ CRĂCIUN

Braic Anne-Marie,VII B

Moș Crăciun, Moș Crăciun!
Vino până în ajun
Cu sacul de jucării
Pentru cei mai buni copii.

Din zăpadă moale albă
Parcă ți-ai făcut o barbă.
Haina-ți roșie ca focul
Si-n jurul tău stă norocul.

În tot locul poposești
Și cadouri dăruiești
Bucurii împărtășești
Și dorințe împlinești.

Tu ai grijă de copii
Făcându-le bucurii.
De Crăciun s-aibă pe masă
Prăjitura cea gustoasă.

Moș bătrân neobosit
Tu de toți te-ai îngrijit.
Că în zi de sărbătoare
Fericit e fiecare.

Seara de Crăciun

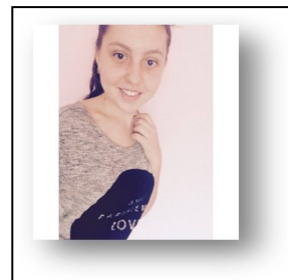

Cioară Denisa,VII B

Într-o zi, mai de cu seară,
Venit-a ninsoarea iară.
Să aștearnă peste noi,
Fulgii ei cei albi și moi.

După ce s-a liniștit,
Și Crăciunul a venit.
Cu lumină și colindă
Peste cerul de oglindă.

Steaua cerului coboară
Întru-n staul friguros,
Lumea-ntreagă se-nfioară:
Astăzi s-a născut Hristos!

Iarna

Olar Florina ,clasa a VII a B

Pe cerul nopții înstelat
Iar răsărit-a luna
Și câmpul mândru îmbrăcat
Își poart-acum cununa.

Venit-au iară norii grei
Care aduc iarăși cu ei
Ale iernii pulberi fine
Ce pe la noi nu-s straine.

Iar eu,în negura de vremuri
Pășesc străin,uimit,
C-am așteptat a tale timpuri
Și iarăși te-am gasit.

IARNA VINE IARĂ

Venter Claudiu,clasa
a VII a B

Iarna vine iară
Cu Moș Crăciun,cu beteală,
Clopoței și zâmbete,
Zurgălăi și țipete.

Lumini pâlpaie-n geamuri
Copiii-așteaptă Moșul.
De dragul lor bunicii
Au lustruit azi coșul.

Bradul verde,neshimbat,
Astăzi ei l-au îmbrăcat.
Cu globuri colorate
Și bomboane asortate.

ÎN AJUN DE CRĂCIUN

Scurt Cătălin ,
clasa a VII A

În Ajun de Crăciun,
Suflete! Să fii mai bun!
De primiți, la alții dați,
La cei neajutorați.
Și voi puteți să ajutați!

De la masa ta cea plină,
Fă și altora lumină.
Că micuțul prunc Iisus

Pe aripile creației

Roadele toamnei

de Enache Diana, clasa a VII-a A

Dimineață de toamnă.....
Razele blânde ale soarelui încălzeau pământul amorțit. Eu, împreună cu verișoara mea, am ple-

cat să culegem un coș cu mere. Întreaga natură din jurul nostru ne arăta că toamna s-a făcut stăpână. Prin pădurile colorate în note de pastel, nu se mai auzea cântecul vioi al păsărilor iar celelalte viețuitoare își făceau ultimile provizii pentru iarnă.

Din livezile oamenilor se simțea o mireasma îmbietoare a fructelor bine coapte printre care și cea a merelor roșii care se ascundeau pe sub covorul de frunze aspre.

Zilele scurte ce trec repede, gospodinele harnice care umplu de zor cămarile, harnicii gospodari care pregătesc patul semințelor pentru somnul lung ce le așteaptă, soarele, cândva de foc, făcându-și loc printre crengile depozitate de podoabele lor verzi fac pe oricine să simtă povestea magică a toamnei.

Deși nu aveam prea multă treabă de făcut, peisajul de vis în care ne-am trezit ne-a făcut să zăbovim mai mult decât era cazul ca și când prinse într-un alt timp, ne-am fi aflat sub vraja unei magii.

În sfârșit, după ce am umplut coșul de mere, ne-am întors acasă, cu frumusețea celor văzute în suflet și cu parfumul unic al toamnei în nări.

De ce cad frunzele?

Cohuț Andreea, clasa a V-a B

A fost odată, tare demult, un împărat bătrân care avea numeroși slujitori. Acesta își asuma răspunderea asupra unor sute de copile, care mai decare mai blânde și mai frumoase. Oamenii îl numeau pe acest împărat Copac.

Se spune că demult, Copacul nu-și dădea frunzele jos. Ele erau cuminiți și ascultau de tatăl lor. Copacul și frunzele lui erau buni prieteni cu împăratul Timp și cu cele patru fiice ale sale: Primăvara, Vara, Toamna și Iarna.

Într-o zi, Copacul și tot frunzișul său, au mers la Împăratul Timp, pentru a sărbători ziua de naștere a Toamnei. Frunza mezină era geloasă pe anotimpuri, pentru frumusețea lor, dar mai ales pe Toamnă căci toate erau frumoase, dar ea le întrecea pe toate. Astfel, tot gândindu-se și încercând să facă un plan cum să o facă pe Toamnă mai urâtă, a reușit să le răstoale și pe celelalte surori ale sale. Ele au umblat pe meleaguri îndepărtate căutând fructe și plante din care au preparat un fel de cremă ce usucă pielea. S-au strecurat într-o noapte în camera Toamnei și, când voiau să o ungă, dintr-o dată o carte a căzut, iar zgomotul o trezi pe Toamnă. Când și-a dat seama ce s-a întâmplat, a mers în grabă la tatăl său care a declarat război Copacului. Acest conflict a ținut vreme îndelungată. Copacul a văzut că nu prea mai poate ține piept anotimpurilor și s-a gândit să îi dea Toamnei un dar, doar că nu știa ce anume. Apoi, s-a gândit că ar putea să le pedepsească și pe fiicele sale pentru ce au făcut și cu asta să se oprescă lupta. În cele din urmă s-a înțeles cu Toamna că, în fiecare an, de ziua ei, să le primească în dar chiar pe fiicele sale, pe frunze. Această fiindu-le pedeapsă, frunzele au fost nevoite să o îndure.

De atunci fetele cele rele și neascultătoare ale Copacului se dăruiesc toamnei, iar Copacul rămâne mereu singur peste iarnă.

De ce cad frunzele?

Delia Alexasev, casa a Va A

Se zice că, pe timpuri, frunzele ruginii și aurii, luminos colorate de singurătatea lor, se plictisesc și fac un consiliu al frunzelor în care se discută lucrurile ce le apasă pe ele și cad la o dispută grea. Se discută dacă o să se desprindă sau o să mai steape crengi. De obicei verdictul final era să cadă înainte de iarnă, numai bradul fălos să rămână iarna veșnic verde.

Dar, într-o zi, o

frunză roșcată și cam zburlită a zis:

Eu nu vreau să cad! Eu vreau să stau aici, vreau să fiu ca bradul fălos, nu vreau să cad ca pleava-n vânt. Eu vreau să rămân aici!

Tu nu poți rămâne aici, căci nu o să fii la fel de puternică precum bradul.

Menirea ta este să cazi pentru a adăposti insectele sub frunze, îi spuse Marea Frunză. Nu înțeleg de ce crezi că e așa de rău să cazi!? Este chiar foarte amuzant când te învârti de colo-colo și ajungi jos nevătămată. Apoi începe o nouă etapă despre care nici eu nu știu foarte multe.

Dar nu înțeleg ceva!

Ce nu înțelegi?

De ce trebuie să cadă chiar toate frunzele?

Păi tocmai ți-am spus: pentru că asta e menirea noastră în viață. Fii fericită că vei cădea în toamnă. Unele cad chiar și vara, pentru că vin oamenii răi și le rup ca să le lipsească de o bucată subțire, subțire de lemn apoi să numească această chestie operă de artă și s-o vândă.

Bineatunci știu ce trebuie să fac, o să cad.

Mă bucur că ai înțeles!

Multumesc! Mă voi desprinde chiar acum!

Te voi urma și eu îndată în această mare călătorie, zise Marea Frunză.

Și, într-o clipă, cele două frunze au căzut legănate de adierea blândă a unui vânticel întârziat prin livada de pe culmea satului.

De ce cad frunzele ?

IULIA SARCA, clasa a Va B

A fost odată împărat bătrân pe Bătrânul An avea se numeau : zâna Vara , zâna Toamna .

Într-o zi , Bătrânul An se gândi să le facă cadou . O chemă pe dăruii lunile : septembrie , noiembrie .

ar vrea să fie cea bogată dintre surori , ca argintul să-i înflorească la temple , să-și umple bratele cu rodul livezilor și al viilor , să împodobească câmpiile și poienile cu crizanteme , florile ei preferate , din care să-și împletească o cunună multicoloră .

Miră de dorințele și visele zânei , Bătrânul An îi spuse că viața nu înseamnă numai bogății și bucurii și , astfel , o să primească și o picătură de tristețe și nostalgie , așa cum au primit și surori le ei .

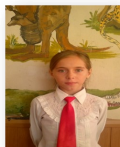
Atunci , zâna transformă ca prin minune pădurile înverzite în păduri de aramă , presăra argintul viu al brumelor ca să aducă aminte oamenilor despre zăpezile care vor veni , chemă vânturile și ploile reci , iar pe păsările zgribulite și adunate în stoluri le pregăti de plecare și le ură drum bun spre țările calde . Tot ceea ce a fost verde peste vară a îngălbenit acum în cele mai variate nuanțe . Între frunzele palide ale mesteacănului și cele roșii ca para focului ale cireșului sălbatic , se infiripau felurite nuanțe de galben , în care era amestecat când movul , când castaniul , când roșcatul auriu al aramei . Farmecul acestor peisaje de vis se amesteca cu miresmele strugurilor zemoși și dulci , ale merelor roșii ca focul , ale gutuilor pufoase , dar și cu glasurile copiilor care râsneau ca niște clinchete de clopote prin livezile pline de roade . Razele soarelui erau din ce în ce mai palide , iar vântul scutura frunzele cu adieri ușoare . Întreaga pădure își pierdea veșmântul , frunzele se despărteau cu tristețe de copaci , valsând pe o melodie tristă , șuierată de vântul nostalgic , dansând parcă , „ ultimul dans ” .

Și , de atunci , în lunile de toamnă , bucuria și bogăția se învăluie cu tristețea și nostalgia .

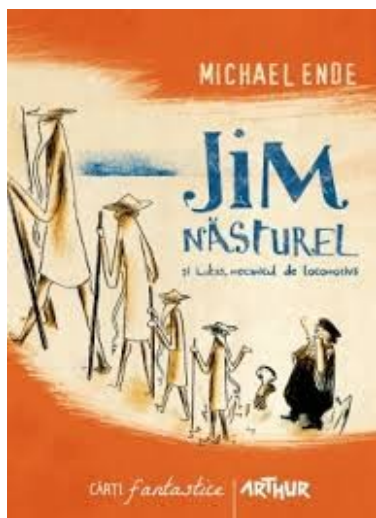
ca niciodată un care îl chema An . patru fiice care Primăvara , zâna na și zâna Iarna .

trânul An se zânelor un mic zâna Toamna și îi tembrerie , octombrie . Zâna îi spuse că ea mai frumoasă și

CE CITIM...

Cartea vă invită într-o aventură pe minuscule insulă LUMMERLAND alături de personaje memorabile precum locomotiva Emma și mecanicul Lukas. Prințesa Li Si și bonzii de la castelul din Mandala vă vor atrage în aventura lor bizară oferindu-vă un moment de refugiu în tărâmul magic al fanteziei.

Talentatul Magee vă propune o călătorie interesantă pe parcursul căreia veți învăța câte ceva despre copilărie, prietenie, moarte, scindare rasială. Copil orfan de ambii părinți, Magee își descoperă talentul la baseball, dar reușește să schimbe mentalități sau să unească oameni.

Această carte urmărește povestea emoționantă a unui băiețel de zece ani care s-a născut cu o diformitate facială. Din acest motiv copilul este educat acasă, însă într-o zi, August Pullman decide împreună cu ai săi că a venit vremea să meargă la școală. Căruțul și bunătatea copilului, integrarea și acceptarea acestuia de către ceilalți sunt urmărite de autor cu sensibilitate și umor.

SĂNĂTATE ÎNAINTE DE TOATE

Dacă dorim ca dinții noștri să reziste cât mai mult timp, trebuie să facem tot posibilul pentru a evita cariile și afecțiunile gingiilor. Îngrijirea corectă a dinților presupune o bună igienă dentară și vizite regulate la dentist. Stomatologia modernă face minuni cu dinții noștri cu ajutorul plombelor, punțiilor, punerea aparatelor pentru îndreptarea dinților și a mai multor alte metode.

Dacă dorim să avem dinți sănătoși, curați și frumoși, să fim scutiți de dureri sau de afecțiuni ale gingiilor sau alte probleme de acest gen, totul depinde de noi.

Există mai multe metode de prevenire a cariilor. Una este înlăturarea tartrului, germenilor, acidului și resturilor de mâncare, prin perierea dinților. Acesta este unul dintre cele mai importante aspecte ale igienei orale. În general periuța de dinți ar trebui să îndepărteze tartrul și resturile de mâncare, de la gingie la partea superioară a dinților, pentru ca aceasta să nu fie blocate între gingie și dinți. Se recomandă și o mișcare circulară a periuței. Se recomandă folosirea unei paste de dinți de calitate.

Este ideal ca dinții să fie periați după fiecare masă. Cele mai importante perieri se fac diminea-

ța la prima oră și seara, înainte de culcare, aceasta durând cel puțin 2/3 min, urmate eventual de clătirea cu apă de gură.

Calcarul se poate depune pe dinții necurățați. Această substanță este mai solidă și mai rezistentă decât tartrul și nu poate fi îndepărtată prin simpla periere. Aceasta poate fi îndepărtată numai prin apelarea la medicul stomatolog care o îndepărtează cu ultrasunete.

Un aspect important al igienei bucale corecte este să fim atenți la ceea ce mâncăm și ce bem. Mâncărurile dulci încurajează înmulțirea germenilor și atacurilor acide. Pentru sănătatea dinților și a întregului organism este recomandat ca între mese să consumăm fructe, legume, alimente similare și nu dulci. Sănătatea gingiilor este strâns legată de sănătatea dinților. Parodontoza este una dintre cele mai frecvente boli ale omului. Acesta este un proces lent care distruge tesuturile care susțin dinții, ducând în cele din urmă la căderea lor. Dacă această afecțiune nu este tratată, va duce la distrugerea nedureroasă a fibrelor ligamentului peridental și al osului din apropiere. În final dinți cad. Cu toate acestea, dacă afecțiunea s-a extins prea mult, s-ar putea ca gingiile să trebuiască să fie îndepărtate prin intervenție chirurgicală, aceasta este un proces dificil, cos-

tisitor și destul de dureros. Dacă avem grijă de dinții noștri, acestea vor rezista o viață întreagă.

Sanitarii de serviciu Denuța Cristian, clasa a X-a și Cioară Alexandra, clasa a IX-a

CEVA BUN CEVA DULCE

Salut!

Noi suntem bucătăresele vesele de serviciu la rubrica CEVA BUN ...CEVA DULCE.

Pentru acest număr al revistei noastre vă propunem un desert inedit și foarte gustos în care ingredientul surpriză îl reprezintă morcovii.

Da ,ați înțeles bine!Morcovii!Suculenți și plini de vitamine, morcovii vor fi vedetele desertului nostru.

Să începem !

Ingrediente pt blat : 3 mere, 4 morcovi, 1 compot de ananas, 300g zahăr , 3 ouă, 300g făină, 1/2 linguriță sare , 1 linguriță scorțișoară , 1 linguriță bicarbonat , 1 praf de copt , 2 zahăr vanilat , 2 pumni de nuci;
Ingrediente pentru cremă : 1 mascarpone , 200 ml frișcă , 150 g zahăr pudră ;

Mod de preparare blat : se amesteca piureul de măr cu jumătate din cantitatea de zahăr și ouăle întregi , se adaugă piureul de ananas și morcovii răzuiți , apoi celelalte ingrediente, compoziția se împarte în jumătate și se pune în două tăvi rotunde și se pune la copt 30-40 de minute la 175° .

Mod de preparare cremăse amestecă mascarpone cu jumătate din cantitatea de zahăr , se bate frișca cu cealaltă jumătate de zahăr, apoi cele două compoziții se amestecă. După ce blaturile sunt reci, se ung cu gem de caise și se pune cremă.

Braic Anne-Marie(VII B) și Tole Andreea(IX) vă urează POFTĂ BUNĂ!

RUBRICA SPORTIVĂ

SALUT! Sunt Claudiu și vă prezint:

Cel mai așteptat meci al lunii octombrie a fost disputa amicală dintre România și Italia. Meciul s-a terminat 2 la 2. Acesta a fost un meci de pregătire și ,având în vedere că Italia are o națională mai bună ca a noastră ,ne-am descurcat bine .
HAI ,ROMÂNIA!

***”FACEȚI
MIȘCARE
ÎN FIE-
CARE ZI
CEL PU-
ȚIN 30 DE
MINUTE!”***

Noiembrie

Cel mai așteptat meci al lunii noiembrie este “El Clasico”-ul spaniol dintre Real Madrid și Barcelona. Acesta va fi difuzat pe data de 21 noiembrie , sâmbătă la ora 19:15 .

Invitație – Dragi colegi, iubitori ai sportului , vă recomand cu căldură și vă invit să participați la preselecțiile pentru formarea echipei școlii de “Rugby Tag”. Posesia balonului, care este foarte schimbătoare, duce la schimbarea rapidă de la atac la apărare și face ca acest sport să cultive și să dezvolte celor care-l practică o mulțime de calități: cooperarea, integrarea în echipă, determinarea și responsabilizarea colectivă și individuală .Ne întâlnim pe terenul de sport al școlii, luni între orele 14-15. Vă aștept !

Vine Craciunul.....

SEARA DE AJUN

E seară, Doamne, seara de Crăciun,
În sat luminile se-aprind mai multe
Că s-au întors acasă să asculte,
Toți cei plecați ,colinzi din buni străbuni.

E-n fiecare casă sărbătoare,
În sat sunt chiote și zvon de zurgălăi,
Pe ulițe—s cu steaua copiii bucălăi
Nimeni nu doarme în seara asta mare.

Colindători cu vestea minunată
Ne spun că Isus, Isus s-a născut
Crâmpei de glas de noi bine știut,
Ne înfioară azi ca și-altă dată.

Și ușa casei e deschisă larg
Căci gospodarul e român creștin
Crăciunul împreună să-l cinstim,
Veniți colindători,vă așteptăm cu drag !

Colindul vostru să se –nalțe-n ceruri
Și-n zvon de clopoței să preamărească
Azi, nașterea celui care de-a pururi
Spre mântuirea-ne stă să se jertfească.

Când e Crăciun în sufletele noastre
Și dalbe flori ce înfloresc la geam,
Sculați voi, gazde mari ,și fiți voioase
Că-i praznic luminos,ca-n fiecare an !

Și-n ușa casei ce-i deschisă largă
Se-adună vrednici mulți colindători.
Colindul lor răsună până-n zori...
Veniți, colindători, vă așteptăm cu drag !

Florica Suciu
învățătoare pensionară

prof.MEHEȘ MIRELA

Marie!

Cer cu stele,chip de lună!
Sufletului meu cunună!
Ochi de înger fără vină,
Trupul tău azi e-n Lumină!

Născătoare și Fecioară
Fără-acel păcat al firii,
Fiul prin tine pogoară
Jertfă sfânt-a omenirii.

Peste preacurata-ți față,
Lacrimi grele curg șuvoi.
Nu-nțeleg...e pentru prunc?
Sau....e pentru ...noi !?

Introspecție

Pe drumuri risipite se întetește vântul,
Iar toamna-și tricotează fulare lungi de ploi....
Sus , cerul fără stele își risipește cântul
Sunt ani sau ,poate, clipe?.... ce mai știm despre
NOI?

O deșirată pânză se zbate peste lume
Și pasii ni-s-afundă în veșnicul noroi...
Corăbiile mării nu se mai stiu pe nume...
Și rătăcesc pierdute.....așa cum suntem NOI.

Lovită de rugină, și cumpăna fântânii
Se frânge în răstimpuri plângându-se apoi....
Cioplite din lemn umed ,zăvoarele luminii
Se prăbușesc strivite șiam uitat... de NOI...

prof.Meheș Mirela

Examenale naționale se schimbă iar.

Elevii de clasa a V-a și a IX-a, promoția 2015-2016, vor susține examenale naționale după noi reguli

Evaluarea națională va cuprinde mai multe probe scrise, iar la bacalaureat se schimbă disciplinele la care elevii susțin proba obligatorie a profilului. Modificările intră în vigoare începând cu promoția 2015-2016 pentru elevii care sunt în prezent în clasa a V-a și clasa a IX-a, dar la nivelul unităților școlare încă nu au fost comunicate elevilor.

Legea Educației Naționale a suferit în acest an, în luna mai, noi modificări, care vizează în primul rând examenale naționale. Astfel, elevii care sunt în prezent în clasa a V-a vor susține la finalul gimnaziului Evaluarea Națională la mai multe discipline. Modificările sunt prevăzute în articolul 74 din Legea Educației Naționale, care specifică faptul că evaluarea se realizează prin următoarele probe: o probă scrisă la limba și literatura română, o probă scrisă transdisciplinară la matematică și științe, o probă scrisă la o limbă de circulație internațională. În plus, în timpul anului, elevii vor susține o probă practică de utilizare a calculatorului și o probă orală transdisciplinară de evaluare a competențelor civice și sociale. În prezent, Evaluarea Națională constă în două probe scrise, la limba și literatura română și la matematică. Totodată, se va schimba și admiterea la liceu. În cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de unitatea de învățământ, admiterea se face luând în calcul în proporție de 70% portofoliul educațional al elevului, media de absolvire a învățământului obligatoriu, precum și media la probele de la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a VI-II-a și în proporție de 30% nota obținută la proba de admitere stabilită de unitatea de învățământ. Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a IX-a este elaborată de Ministerul Educației Naționale și este dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a, după cum prevede Legea Educației.

Modificări și pentru bacalaureat

Noutăți apar și în ceea ce privește examenul de maturitate. În prezent, examenul național de bacalaureat constă în probele de verificare a competențelor de comunicare în limba română, comunicare într-o limbă de circulație internațională și verificare a competențelor digitale. La probele scrise, elevii sunt evaluați la limba și literatura română, și, în funcție de profil, cei de la real și tehnologic susțin proba obligatorie la matematică, iar cei de la uman și vocațional – la istorie. Ultima probă scrisă se susține la o disciplină din aria curriculară a profilului. Pentru cei care au intrat în clasa a IX-a, în anul școlar 2015-2016, după cum

prevede articolul 361 din Legea Educației, bacalaureatul va avea o altă formă. Se mențin probele de competențe la aceleași discipline, însă la scris se modifică regulile de evaluare. Astfel, proba scrisă la limba și literatura română va fi probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările. Celelalte două probe scrise vor fi diferențiate pe profiluri. La profilul real din filiera teoretică vor susține o probă scrisă la matematică și o probă transdisciplinară din științe: fizică, chimie, biologie. Pentru profilul umanist din filiera teoretică, proba obligatorie va fi la o limbă de circulație internațională, iar ultima probă scrisă va fi transdisciplinară, din geografie, istorie, științe socio-umane. Pentru filiera tehnologică va fi probă scrisă disciplinară specifică profilului și o probă transdisciplinară specifică domeniului de pregătire. Pentru filiera vocațională, va fi o probă practică sau scrisă, după caz, specifică profilului ori specializării, și o probă transdisciplinară specifică profilului sau specializării.

Noile reguli, necunoscute în școli

După noile reguli de organizare a examenelor naționale, elevii ar trebui să pună astfel accent și pe alte materii. Numai că noutățile nu sunt aplicate la nivelul unităților școlare. „Mai sunt de clarificat aspecte legate de probele de examen, pentru că la Evaluarea Națională, de exemplu, trebuie clarificat ce intră la proba științe. Avem nevoie de metodologii pentru acest lucru. În prezent sunt metodologii numai pentru examenale naționale care se vor derula în acest an școlar“, a precizat Ionuț Bistriceanu, directorul Liceului Energetic din Craiova. Unitatea de învățământ are atât elevi de gimnaziu, cât și elevi de liceu. Noile reguli urmează să se aplice și la Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan“ din Craiova. „Vă aducem la cunoștință că unitățile de învățământ vor implementa modificările privind examenale naționale, la finalul clasei a VIII-a și la finalul ciclului superior al liceului, conform prevederilor art. 361 din Legea educației naționale nr. 1/2011, actualizată în mai 2015, respectiv pentru generațiile de elevi care încep clasa a V-a și a IX-a în anul școlar 2015-2016, numai după ce Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice va emite ordine (metodologii) privind organizarea și desfășurarea examenelor naționale. Menționăm că la nivelul unității noastre de învățământ, la începutul anului școlar 2015-2016 a fost prelucrată Legea educației naționale nr. 1/2011, actualizată în mai 2015“, a precizat Adrian Pătularu, directorul Colegiului Național „Ștefan Velovan“ din Craiova. Prin urmare, pentru a pune noile reguli în aplicare la clasă, cadrele didactice suțin că este nevoie de publicarea unor noi metodologii.

Sursa [GAZETA de SUD • Cotidianul oltenilor de pretutindeni](#)

DATE DE CONTACT
TELEFON 0259315148
EMAILscoalaborod@yahoo.com
BOROD NR. 181

DIRECTOR
MANCI CAPRIȘ AURICA

LICEUL TEORETIC
„GABRIEL ȚEPELEA” BOROD

„Școala trebuie să te învețe
a fi propriul tău dascăl, cel
mai bun și cel mai aspru.”
(Nicolae Iorga)